

Spis treści

1. Wstęp	9
1.1. Cel pracy, problematyka	9
1.2. Zakres terytorialny	10
1.3. Zakres chronologiczny	11
1.4. Stan badań	12
1.5. Zasoby źródłowe	13
1.6. Podstawy metodyczne badań archeologicznych nad zagadnieniami gospodarczymi	18
1.7. Etapy postępowania badawczego	20
2. Środowisko geograficzne i sytuacja osadnicza	22
2.1. Sytuacja osadnicza na tle fizjograficznym, geomorfologicznym i hydrograficznym	22
2.2. Warunki klimatyczne	28
2.3. Stosunki glebowe. Szata roślinna. Fauna	30
3. Obiekty osadowe	36
3.1. Obiekty mieszkalne	37
3.1.1. Tzw. ziemianki właściwe	38
3.1.2. Budowle o ścianach wspartych na słupach	39
3.1.3. Domostwa zrębowe	40
3.1.4. Zagłębiony budynek kryty ścianodachem	41
3.1.5. Tzw. obiekty nieckowate	41
3.2. Obiekty gospodarcze i produkcyjne	43
3.2.1. Obiekty gospodarcze	43
3.2.2. Obiekty produkcyjne	47
3.3. Tzw. paleniska wolno stojące i piece	49
3.4. Obiekty inne	51
4. Materiał archeologiczny (znaleziska ruchome)	53
4.1. Narzędzia i sprzęt rolniczy	54
4.1.1. Narzędzia orne	54
4.1.2. Narzędzia żniwne	56
4.1.3. Narzędzia i sprzęt przetwórczy	60
4.1.4. Narzędzia związane z chowem	72
4.2. Narzędzia i sprzęty związane z wytwórczością pozarolniczą, odpadki produkcyjne	73

4.2.1. Przedmioty związane z produkcją i konserwacją wyrobów żelaznych	73
4.2.2. Części urządzeń/sprzętu stosowanych przy obróbce metali, odpadki po- produkcyjne	85
4.2.3. Narzędzia do obróbki drewna, kości i rogu	91
4.2.4. Narzędzia do obróbki skóry i futer	92
4.2.5. Narzędzia do obróbki włókna	92
4.2.6. Narzędzia związane z wytwórczością garncarską	93
4.3. Broń i części oporządzenia jeździeckiego	93
4.3.1. Broń zaczepna	93
4.3.2. Broń ochronna	99
4.3.3. Części oporządzenia jeździeckiego	100
4.4. Ozdoby i części stroju	110
4.4.1. Kolczyki	110
4.4.2. Paciorki	113
4.4.3. Pierścionki	116
4.4.4. Bransolety	117
4.4.5. Wisioriki dzwoneczkowate	117
4.4.6. Pągwicka	119
4.4.7. Okucia pasa	120
4.4.8. Sprzączki	123
4.4.9. Ozdoby nieokreślone	125
4.5. Okucia budowlane	126
4.5.1. Skoble	126
4.5.2. Gwoździe	126
4.6. Sprzęt domowy	126
4.6.1. Noże	126
4.6.2. Misy żelazne	129
4.6.3. Naczynia drewniane	130
4.6.4. Krzesiwa	133
4.7. Ceramika naczyniowa	134
4.8. Przedmioty kościane i rogowe	145
4.9. Sprzęt rybacki	147
4.9.1. Ciężarki sieciowe	147
4.9.2. Haczyki do wędek	148
4.10. Monety	148
4.11. Waga	149
5. Szczątki organiczne	150
5.1. Szczątki roślinne	150
5.1.1. Zboża i chwasty	150
5.1.2. Rośliny strączkowe	157
5.1.3. Rośliny oleiste i włókniste	157
5.1.4. Owoce drzew/krzewów	157
5.1.5. Szczątki drzewne	159
5.2. Szczątki zwierzęce	162
6. Gospodarka mieszkańców Górnego Śląska w VI—X w. w świetle analizy źródeł	164
6.1. Produkcja rolnicza	164
6.1.1. Uprawa zbóż i innych roślin	164
6.1.2. Chów zwierząt	168
6.2.3. Sadownictwo (?)	169

6.2. Wytwórczość pozarolnicza	170
6.2.1. Obróbka metali	170
6.2.2. Obróbka drewna	172
6.2.3. Obróbka gliny	175
6.2.4. Obróbka kamienia	176
6.2.5. Obróbka rogu i kości	177
6.2.6. Obróbka skóry	178
6.2.7. Obróbka włókna	179
6.3. Wymiana handlowa i kontakty zewnętrzne	180
6.4. Inne formy działalności gospodarczej	181
 7. Zakończenie	 183
 8. Tabele	 186
 9. Literatura	 229
 Summary	265
Zusammenfassung	266
 10. Tablice	 269